

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLAS IV-VIII – W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 16
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH**

Autor: J. Pogan, M. Wilczyńska, K. Rudzewicz

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 maja 2021r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (D.U. 2021 poz. 1016).
- Statut Szkoły Podstawowej.
- Podstawa programowa z języka polskiego dla klas IV-VIII.

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych.

1. Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel posiłkuje się średnią ważoną, bierze pod uwagę opanowanie wymaganego materiału, ale również postępy ucznia i jego wkład pracy (wartość dodaną). Ocena semestralna lub końcoworoczna nie może różnić się od średniej ważonej o więcej niż jeden stopień.
2. Przy ocenie pracy ucznia przyjmuje się następujące wagi:
  - 5 - wszystkie prace pisemne (sprawdziany, testy) - waga 4 w przypadku nauki zdalnej ;
  - 4 - odpowiedzi ustne, kartkówki (waga 3 w przypadku nauki zdalnej);
  - 3 - projekty realizowane w grupach;
  - 2 - pisemne zadania domowe, referaty, aktywność na lekcji;
  - inna - ustalona indywidualnie przez nauczyciela.
3. Minimalna ilość ocen w semestrze - 12.
4. Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z języka polskiego.

Wpływ na ocenę semestralną i roczną będą miały w pierwszej kolejności:

- prace klasowe,
- sprawdziany gramatyczne i ortograficzne,
- testy,
- odpowiedzi ustne,
- dyktanda,

- kartkówki,
- prace z tekstem literackim,
- wszelkie zadania domowe ,
- aktywność/ praca na lekcji,
- recytacja,
- zeszyt,
- zaangażowanie i zachowanie podczas nauki zdalnej.

III. Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami:

1. Uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno –pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Nauczyciel przy ocenianiu uwzględnia przede wszystkim: mocne strony ucznia, aktywność na zajęciach, zainteresowania ucznia, zaangażowanie i włożony wysiłek.

IV. Uczniowie cudzoziemcy

1. W zakresie nauczania uczniów cudzoziemców należy pamiętać o:
  - a) poznaniu podstawowych zasad komunikacji z danym uczniem;
  - b) zdiagnozowaniu za pomocą wywiadu, obserwacji oraz wystandaryzowanych i obiektywnych testów:
    - znajomości języka polskiego (wg sprawności: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie);
    - znajomości alfabetu;
    - znajomości innego języka, np. w przypadku uczniów zza wschodniej granicy – języka rosyjskiego i/lub angielskiego;
    - wiedzy i kompetencji;
  - c) dostosowaniu formy przekazywania treści nauczania do poziomu językowego ucznia – dostosowujemy materiały edukacyjne **na poziomie językowym**, a nie w obszarze treści edukacyjnych (materiał poddany obróbce „glottodydaktycznej” powinien nadal realizować treści zgodne z podstawą programową dla danego przedmiotu); dostosowujemy tzn. upraszczamy treści z podręcznika, treści zeszytu ćwiczeń, testy, sprawdziany, dodatkowe materiały dydaktyczne, polecenia, treści narracyjne, materiał ikonograficzny, podpisy pod zdjęciami itp., udostępniamy uczniowi słowniczki z terminologią, dodatkową ikonografię); w wyjątkowych sytuacjach umożliwienie korzystania z tłumacza w telefonie komórkowym;

- d) zdiagnozowaniu możliwych różnic poziomów nauczania w kraju pochodzenia ucznia;
- e) wykorzystaniu dodatkowej wiedzy i umiejętności, które posiada uczeń;
- f) wstrzymywaniu się od oceniania przez okres zależny od danego ucznia – jego sytuacji/stanu psychicznego (np. uchodźca, emigrant) i możliwości komunikacyjnych;
- g) ocenianiu wiedzy i umiejętności, a nie umiejętności językowych;
- h) docenianiu wysiłku ucznia i jego postępów;
- i) byciu elastycznym i unikaniu stereotypowego myślenia.

V. Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych

niedostateczny

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych;
- uczeń nie wykazuje aktywności na określony temat (nie wypowiada się, nie jest zainteresowany przekazywanymi informacjami);
- uczeń nie dba o estetykę zeszytu, notatek, prac;
- uczeń nie czyta lektur;
- wypowiedzi pisemne ucznia cechuje brak zgodności z tematem, chaos, nielogiczność, brak spójności, bardzo liczne błędy językowe;
- uczeń nie kojarzy większości pojęć, nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;
- uczeń lekceważy swe obowiązki, nie czyni nic, aby nadrobić zaległości.

dopuszczający

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych;
- uczeń wykazuje ograniczoną aktywność na określony temat (wypowiada się mało starannie i ubogo pod względem treści i słownika, nie zawsze słucha, nie zawsze rozumie polecenia i ma trudności w skupieniu i logicznym myśleniu);
- uczeń w ograniczony sposób dba o estetykę zeszytu, notatek, prac – liczne skreślenia, braki akapitów;
- uczeń wykazuje słabą znajomość lektur;
- wypowiedzi pisemne ucznia cechuje mała zgodności z tematem, powierzchowne ujęcie tematu, chaos w układzie treści, brak spójności, liczne błędy językowe;
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności, z pomocą nauczyciela.

dostateczny

- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej;
- uczeń zwykle wykazuje aktywność na określony temat (wypowiada się na temat niezbyt pewnie, wystarczający zasób słownictwa, słucha z uwagą przy czasowym braku skupienia);
- uczeń dba o estetykę zeszytu, notatek, prac – nieliczne skreślenia, poprawki, obecność akapitów;
- wypowiedzi pisemne ucznia cechuje częściowe tylko wyczerpanie tematu, usterki w kompozycji, niezbyt bogate słownictwo, chaos w układzie treści, brak spójności, nieliczne błędy językowe;
- uczeń wykazuje częściową znajomość lektur;
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej, dopuszczalne pomyłki.

dobry

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej;
- uczeń wykazuje dużą aktywność na określony temat (sam włącza się do rozmowy, wypowiada się na temat chętnie i samodzielnie, mówi zrozumiale, logicznie, popełniając jedynie drobne błędy; słucha z uwagą i aktywnie, dąży do wyjaśnienia niejasnych czy niezrozumiałych kwestii, przestrzega zasad kulturalnej rozmowy);
- dba o estetykę zeszytu, notatek, prac;
- wypowiedzi pisemne ucznia cechuje generalnie wyczerpanie tematu, nieliczne usterki w kompozycji, bogate słownictwo, drobne potknięcia językowe;
- uczeń wykazuje się znajomością lektur;
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

bardzo dobry

- uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej;
- uczeń wykazuje stałą aktywność na określony temat (bierze udział w rozmowie, wypowiada się na temat chętnie i samodzielnie, uzasadnia swoje opinie, właściwie interpretuje teksty, mówi zrozumiale, logicznie, zasadniczo nie popełniając błędów; słucha z uwagą, aktywnie i

selektywnie (odróżnianie treści istotnych od błahych), dąży do wyjaśnienia niejasnych czy niezrozumiałych kwestii, przestrzega zasad kulturalnej rozmowy);

- bardzo dba o estetykę zeszytu, notatek, prac;
- wypowiedzi pisemne ucznia cechuje wyczerpanie tematu, brak usterek w kompozycji, bogate słownictwo, brak błędów językowych;
- uczeń wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur, ma szersze zainteresowania czytelnicze;
- potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

celujący

- uczeń spełnia kryteria oceny bardzo dobrej;
- ponadto biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej;
- proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia polonistyczne;
- odnosi sukcesy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.

VI. Postanowienia końcowe:

1. Uczeń ma prawo do: zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania się do zajęć bez ponoszenia konsekwencji - dwa razy w ciągu semestru. Powyższe ustalenia nie dotyczą zapowiedzianych sprawdzianów.
  - a) Uczeń zobowiązany jest do zgłoszenia nieprzygotowania nauczycielowi przed lekcją. Fakt nieprzygotowania zapisywany jest w dzienniku lekcyjnym symbolem (NP). W przypadku wykorzystania przez ucznia limitu nieprzygotowań otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieprzygotowanie nieusprawiedliwione.
  - b) Nieprzygotowanie ucznia do lekcji z przyczyn losowych udokumentowane pisemnie w dzienniku nie powoduje konsekwencji w postaci oceny niedostatecznej.
  - c) Niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
  - d) Przez nieprzygotowanie rozumie się:
    - a) nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej,
    - b) nieprzygotowanie do nieprzewidzianej kartkówki,
    - c) brak pisemnej pracy domowej lub brak zeszytu z tą pracą.
2. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.

3. Prace klasowe, sprawdziany są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, testy ortograficzne oraz z kształcenia językowego i inne są zapowiadane minimum dwa dni wcześniej. Kartkówki z ostatnich 3 lekcji mogą być niezapowiedziane. Zakres materiału na kartkówki zapowiedziane określa nauczyciel, podając zagadnienia i termin pisania.
4. Dłuższe pisemne prace domowe („wypracowania”) są zadawane z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczniowie wykonują je w zeszytach lub na oddzielnych kartkach opatrzonych podpisem i tematem pracy. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.
5. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu trzech tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.
6. Na prośbę uczniów nauczyciel może zmienić termin sprawdzianu pisemnego. Jednakże konsekwencje w postaci zwiększenia liczby prac pisemnych w tygodniach następnych ponoszą uczniowie.
7. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z uzasadnionych przyczyn (dłuższa choroba, min. 4 dni), powinien go napisać w ciągu 2 tygodni w terminie ustalonym przez nauczyciela.
8. Po powrocie do szkoły - po krótkiej nieobecności - uczeń ma obowiązek mieć uzupełniony zeszyt, opanowany bieżący materiał i wykonaną pracę domową.
9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego ucznia może podlegać ocenie.
10. Nieobecność ucznia na pojedynczych lekcjach (np. spowodowana uczestnictwem w zawodach sportowych) nie zwalnia go z obowiązku przygotowania się do następnych zajęć z przedmiotu i możliwości odpowiedzi lub pisania kartkówki.
11. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawiania wyników niekorzystnych z pisemnych form kontroli wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest jednak obowiązkowe i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac. Ocenę wyższą uzyskaną podczas poprawiania wyników niekorzystnych wpisuje się do dziennika. Oceną braną pod uwagę podczas klasyfikacji jest średnia ocen uzyskana z pracy pisemnej i poprawy.
12. Na prośbę ucznia lub rodzica sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów, przekazywane są uczniom do domu. Uczniowie potwierdzają wówczas fakt przekazania im pracy podpisem na przygotowanym przez nauczyciela wykazie obok otrzymanej oceny.
13. W sytuacji, gdy uczeń postąpił nieuczciwie i oddał pracę noszącą znamiona plagiatu, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia oraz uwagę i punkty ujemne.
14. Uczeń, który w czasie sprawdzianu lub kartkówki zostanie przyłapany na ściąganiu, otrzyma ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy oraz punkty ujemne z zachowania.
15. Uczeń, który opuścił 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
16. Dla uczniów, o których mowa w punkcie 10, przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny.
17. Ocenianie jest jawne.

18. Prace pisemne-sprawdziany oceniane są według następującej skali procentowej.

Punktacja–ocena:

90 - 100% oraz wykonanie zadania dodatkowego, treść wykraczająca poza bieżący zakres wymagań itp. - celujący

90 - 100% bardzo dobry

71 - 89% dobry

51 - 70% dostateczny

36 - 50% dopuszczający

0 - 35 % niedostateczny

19. Podczas nauczania zdalnego uczeń ma obowiązek:

a) wykonać w zeszycie wskazane ćwiczenia;

b) przesłać drogą elektroniczną (Office 365 - Outlook, dziennik elektroniczny) w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Nietrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną.